

7. Αξιολόγηση μαθήματος στη βάση Δεικτών (ανά τάξη, να γίνει ρητή αναφορά για διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση στη βάση των Δεικτών Επιτυχίας σε μία – δύο παραγράφους)

Οι Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας συμβάλλουν στη διάγνωση των προαπαιτούμενων, (αρχική – διαγνωστική αξιολόγηση) και καθορίζουν τα διδακτέα (πληροφορίες, έννοιες, δεξιότητες, τρόπο σκέψης και στρατηγικές, στάσεις και αξίες), τα οποία πρέπει να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες σε κάθε βαθμίδα, και στάδιο ανάπτυξής τους στην ίδια τάξη, καθώς και από τάξη σε τάξη και εντάσσονται στην καθημερινή διδασκαλία και στη διαγνωστική και τελική αξιολόγηση. Σημαντικό κομμάτι της αξιολόγησης αποτελεί και η διαμορφωτική αξιολόγηση, μια συνεχής διαδικασία, κατά την οποία οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται στην κατανόηση κειμένων. Για τον σκοπό αυτό είναι δυνατόν να ανατεθούν δραστηριότητες που ενισχύουν τις μεταγλωσσικές γνώσεις των μαθητών/μαθητριών, οι οποίες δίνουν έμφαση στη λειτουργική διάσταση της Γλώσσας κ.ά. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η συστηματική παραγωγή προφορικών και γραπτών κειμένων στην τάξη ή κατ' οίκον. Τα κείμενα αυτά είτε αξιολογούνται από τον/τη φιλόλογο με συγκεκριμένα κριτήρια, είτε από τους ίδιους τους/τις μαθητές/μαθήτριες με δοσμένα ή και προσωπικά κριτήρια, εφαρμόζοντας την επαναδιατύπωση για βελτίωση του αρχικού κειμένου. Επιπρόσθετα, προτείνεται και η αξιοποίηση λαθών κατά τη γλωσσική διδασκαλία. Οι διορθωτικές παρεμβάσεις θα συμβάλουν στην ενίσχυση της Γλωσσικής έκφρασης των μαθητών/μαθητριών.

Θα πρέπει να γίνει προσπάθεια να προσδιοριστούν επακριβώς, και όχι γενικόλογα, οι τρόποι αξιολόγησης των μαθητών, οι οποίοι θα πρέπει να διαφοροποιούνται ανά διδακτικό αντικείμενο. Η εξέταση της μετάφρασης έχει το πλήρες νόημά της στο πλαίσιο του *αδίδακτου κειμένου*, αλλά έχει περίτρανα αποδειχθεί ότι, όταν εξετάζεται στο *διδαγμένο* και μάλιστα με υψηλό βαθμολογικό δείκτη, τότε ευνοεί μια απομνημόνευση με μηδαμινή ουσιαστική αξία. Θα πρέπει, επομένως, η μετάφραση, κατά την αξιολόγηση των μαθητών/ μαθητριών σε διδαγμένα κείμενα, να πλαισιώνεται ή και να αντικαθίσταται με ερωτήσεις κατανόησης ή σύγκριση γνωστών μεταφράσεων. Αντίθετα, μέσα στην τάξη, είναι πρόπον να πριμοδοτείται με κάποιον τρόπο η *αποστήθιση του πρωτότυπου κειμένου*— γιατί αποτελεί «υπόθεση καρδιάς», όπως δείχνουν οι εκφράσεις *by heart*, *par coeur*, και δείκτης πολιτισμού. Ενώ η απομνημόνευση της μετάφρασης ναρκώνει την κατανόηση, η αποστήθιση και εκφορά του αρχαίου κειμένου έχει την επιπρόσθετη αξία ότι ελέγχει την κατάκτηση της *ορθής ανάγνωσης*—που αποτελεί δεξιότητα σχολείου.

Η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει την αξιολόγηση τετραμήνων – τελικών εξετάσεων, καθώς και άλλες εργασίες. Η δομή των εξεταστικών δοκιμίων διαμορφώνεται με τρόπο που να παρακολουθεί τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας. Στην Α', Β' και Γ' τάξη Γυμνασίου, οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται με ένα τουλάχιστον εξεταστικό δοκίμιο ανά τετράμηνο, μέσω του οποίου

αναδεικνύεται ο βαθμός κατανόησης του περιεχομένου και της μορφής των υπό εξέταση κειμένων. Στη γραπτή εξέταση ανά τετράμηνο γενικότερα συστήνεται η διεξαγωγή , πιο σύντομων εξεταστικών δοκιμίων, γραπτών ασκήσεων και άλλου είδους εργασιών. Στην Α΄, Β΄ και Γ΄ Λυκείου, η αξιολόγηση των μαθητών/μαθητριών περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο γραπτά δοκίμια ανά τετράμηνο, ένα κατά την τελική εξέταση και άλλου τύπου εργασίες. Η δομή του εξεταστικού δοκιμίου περιλαμβάνει δραστηριότητες που αφορούν στον βαθμό κατανόησης του περιεχομένου και της μορφής και του αδιδακτου κειμένου. Η έκταση των κειμένων είναι ανάλογη με τη βαθμίδα στην οποία βρίσκονται οι μαθητές/μαθήτριες και τον χρόνο που έχουν στη διάθεσή τους. Άλλες μορφές αξιολόγησης του Γλωσσικού μαθήματος είναι η ανάθεση μικρών εργασιών βιβλιοθήκης, οι Συνθετικές - Διαθεματικές εργασίες τύπου project κ.ά. Τέλος, συστήνεται η τήρηση φακέλου εργασιών τύπου *portfolio*.

Ας τονιστεί ότι ο φιλόλογος αξιολογεί και τη γλωσσική ικανότητα του/της μαθητή/μαθήτριας να κατανοεί και να παράγει νεοελληνικό προφορικό και γραπτό λόγο. Συγκεκριμένα, αξιολογεί, με βάση την ορθή χρήση της Γλώσσας ως προς τη σύνταξη, την ορθογραφία, τη στίξη, το κατάλληλο ύφος, την οργάνωση λόγου, τη συνοχή και συνεκτικότητα, καθώς και δεξιότητες κριτικής ικανότητας (κριτική ανάλυση του λόγου, κριτική Γλωσσική επίγνωση). Η αξιολόγηση του/της μαθητή/μαθήτριας στοχεύει στη συνεχή βελτίωση της γλωσσικής έκφρασης.